

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ІЗМАЇЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ГУМАНІТАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ УКРАЇНСЬКОЇ ТА ІНОЗЕМНОЇ ФІЛОЛОГІЇ
КАФЕДРА УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ І ЛІТЕРАТУРИ

**РОБОЧА ПРОГРАМА
НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ**

УКРАЇНСЬКА МОВА ЗА ПРОФЕСІЙНИМ СПРЯМУВАННЯМ
(назва навчальної дисципліни)

освітній ступінь бакалавр
(назва освітнього ступеня)

галузь знань 01 Освіта / Педагогіка
(шифр і назва галузі знань)

спеціальність 014 Середня освіта
(код і назва спеціальності (предметної спеціальності))

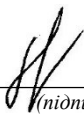
предметна спеціальність 014.05 Біологія та здоров'я людини
(назва спеціалізації)

освітня програма «Середня освіта: біологія та здоров'я людини»
(назва освітньої програми)

тип дисципліни обов'язкова
(обов'язкова / вибіркова / факультативна)

ПОГОДЖЕНО:

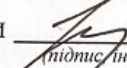
Гарант освітньої програми

Н. В. Граматик
(підпис, ініціали, прізвище)

РЕКОМЕНДОВАНО:

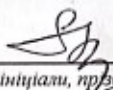
кафедрою української мови і літератури
протокол №13 від 13 червня 2023 р.

Завідувач кафедри

А. О. Колесников
(підпис, ініціали, прізвище)

ЗАТВЕРДЖЕНО:

Голова ради з якості вищої освіти факультету

С. О. Рябушко
(підпис, ініціали, прізвище)

Розробник програми:

І. Б. Циганок, к. філол. н., доцент кафедри української
мови і літератури

Рецензент програми:

А. В. Соколова, к. філол. н., доцент кафедри української
мови і літератури

1. ОПИС ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Розподіл годин за навчальним планом	
	<i>Денна</i>	<i>Заочна</i>
<i>Кількість кредитів: 4</i>	<i>Лекції:</i>	
	12	
<i>Модуль: 1</i>	<i>Практичні заняття:</i>	
<i>Загальна кількість годин: 120</i>	48	
<i>Рік вивчення дисципліни за навчальним планом: перший</i>	<i>Лабораторні заняття:</i>	
<i>Семестр: 1</i>	<i>Семінарські заняття:</i>	
<i>Тижневе навантаження (год.):</i>	<i>Консультації:</i>	
<i>- аудиторне: 2</i>		
<i>- самостійна робота: 3</i>	<i>Індивідуальні заняття:</i>	
<i>Форма підсумкового контролю: залік</i>		
<i>Мова навчання: українська</i>	<i>Самостійна робота:</i>	
	60	

2. МЕТА ДИСЦИПЛІНИ

Предмет студіювання навчальної дисципліни становить галузева фахова мова. У ході опанування програмових тем курсу особлива увага приділяється засвоєнню мовних стереотипів комунікації певного фаху.

Мета вивчення дисципліни полягає у формуванні усного та писемного професійного мовлення студентів шляхом підвищення комунікативної, дискурсивної, загальнонаукової, підприємницької, термінологічної, документної, редакторської компетентностей; у розвитку креативного мислення та інноваційного опрацювання інформації; у реалізації евристичних здібностей як визначальних для формування професійної майстерності та конкурентоздатності сучасного фахівця; у набутті навичок відповідної мовленнєвої поведінки у професійній сфері. Навчання здійснюється з урахуванням сучасних напрацювань в українській лінгвістиці.

Завдання навчальної дисципліни:

- 1) сформуванню у здобувачів вищої освіти понятійний тезаурус, дати поняття мова і мовлення, українська національна мова, українська літературна мова, державна мова, фахова мова, їх спільні та диференційні ознаки;
- 2) вдосконалити володіння нормами сучасної української літературної мови, спираючись на шкільний курс;
- 3) сприяти усвідомленню ролі державної мови в професійній діяльності;
- 4) навчити студентів диференціювати стилі сучасної української літературної мови, доречно користуватися їх засобами залежно від мети й ситуації спілкування;
- 5) домогтися засвоєння основних вимог Державного стандарту України щодо оформлення документів на основі правил укладання визначеного переліку документації;
- 6) сформуванню у студентів розуміння поняття про терміни і фахові терміносистеми, навчити виділяти терміни в комунікативному або текстовому масиві, зіставляти українські та іншомовні термінологічні відповідники, збагатити мовлення студентів фаховою термінологією;
- 7) виробити вміння анотувати та реферувати наукові тексти, здійснювати бібліографічний опис джерел, правильно оформлювати покликання;
- 8) сформуванню навички редагування і коректування наукових текстів професійного спрямування;
- 9) вдосконалити вміння презентувати результати самостійної роботи шляхом логічного й структурно правильного впорядкування інформації засобами інноваційних технологій;
- 10) сприяти набуттю студентами якостей часової, інформаційної та прагматичної підприємливості.

Передумови для вивчення дисципліни. Курс «Українська мова за професійним спрямуванням» входить до циклу фахової підготовки здобувачів освітнього ступеня «бакалавр» і становить основу для вивчення спеціальних дисциплін, відтак забезпечує формування кваліфікованих, грамотних, компетентних фахівців, які досконало володіють професійним стилем української літературної мови. Передумовою для опанування дисципліни є шкільний курс «Української мови».

Міждисциплінарні зв'язки. «Українська мова за професійним спрямуванням» як навчальна дисципліна циклу гуманітарної та соціально-економічної підготовки тісно пов'язана з «Історією України», «Історія української культури», «Філософією», «Психологія та педагогікою» «Етикою та естетикою».

3. ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Вивчення навчальної дисципліни передбачає формування та розвиток у студентів компетентностей та програмних результатів навчання відповідно до освітньо-професійної програми «Середня освіта: біологія та здоров'я людини».

Інформація про компетентності та програмні результати навчання за дисципліною

Шифр	Назва
Загальні компетентності (ЗК)	
ЗК 3.	Здатність учитися та оволодівати сучасними знаннями, критично оцінювати соціальні події і явища, прогнозувати можливості освітнього процесу.
ЗК 4.	Здатність до партнерської взаємодії у професійній діяльності із дотриманням морально-етичних і правових норм, принципів академічної доброчесності.
ЗК 7	Здатність комунікувати державною мовою як усно, так і письмово.
ЗК 9	Здатність працювати в команді та автономно, ефективно комунікувати в полімовному та транскордонному просторі.
Програмні результати навчання (ПРН)	
ПРН 2.	Вміти інтегрувати аксіологічний аспект гуманітарних наук у площину професійної діяльності для розв'язання актуальних проблем світоглядно-мотиваційного виміру сучасної освіти.
ПРН 3.	Володіти науково-педагогічним стилем мислення і корпоративною культурою, критично використовувати світоглядні теорії із дотриманням принципів доброчесності та визнанням авторських прав при розв'язанні соціально-педагогічних і фахових завдань.
ПРН 4.	Знати етичні норми педагогічної діяльності, принципи толерантності, діалогу й співробітництва, цінувати й поважати різноманіття та мультикультурність світу.
ПРН 6.	Застосовувати знання з сучасних інформаційно-комунікаційних технології для вирішення професійних, освітніх і наукових завдань.
ПРН 7.	Виявляти знання державної та іноземної мови за професійним спрямуванням.
ПРН 8.	Вміти діяти автономно та брати відповідальність за результат, працювати в команді, керуючись національними та світовими цінностями.

Матриця відповідності компетентностей результатам навчання за дисципліною

Шифр компетентності	Результати навчання			
	Знання	Уміння/навички	Комунікація	Відповідальність і автономія
ЗК 3	ПРН2, ПРН3, ПРН6,	ПРН 6	ПРН 7	ПРН 8
ЗК 4	ПРН3, ПРН 4		ПРН 7	ПРН 8
ЗК 7	ПРН 7	ПРН 7	ПРН 7	ПРН 8
ЗК 9	ПРН 8	ПРН 8	ПРН 7	ПРН 8

4. ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН ДИСЦИПЛІНИ

№ з/п	Назви модулів / тем	Кількість годин (денна форма навчання)						Кількість годин (заочна форма навчання)							
		Аудиторні	Лекції	Семінарські (практичні)	Лабораторні	Консультації	Індивідуальні заняття	Самостійна робота	Аудиторні	Лекції	Семінарські (практичні)	Лабораторні	Консультації	Індивідуальні заняття	Самостійна робота
Змістовий модуль 1. Законодавчі та нормативно-стильові ознаки професійного спілкування															
1.	Вступ. Державна мова у професійному спілкуванні	8	4	4				4							
2.	Стилістична диференціація української літературної мови та тексти фахового спрямування	4		4				6							
3.	Основи культури української мови	2		2				2							
Змістовий модуль 2. Професійна комунікація (усна й писемна форми)															
4.	Спілкування як інструмент професійної діяльності.	6	4	2				6							
5.	Риторика і мистецтво презентації.	2		2				4							
6.	Культура усного фахового спілкування.	2		2				4							
7.	Форми колективного обговорення професійних проблем.	4		4				4							
Змістовий модуль 3. Наукова комунікація як складник фахової діяльності															
8.	Ділові папери як засіб писемної професійної комунікації.	22	4	18				12							
9.	Українська термінологія у професійному спілкуванні.	2		2				4							
10.	Науковий стиль і його засоби у професійному спілкуванні.	4		4				10							
11.	Проблеми перекладу і редагування наукових текстів.	4		4				4							
Проміжний контроль															
Разом:		60	12	48				60							

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

5.1. Зміст навчальної дисципліни за темами

Змістовий модуль 1. Законодавчі та нормативно-стильові ознаки професійного спілкування

Тема 1. Вступ. Державна мова у професійному спілкуванні. Предмет і завдання курсу, його наукові основи. Поняття національна та літературна мови. Ознаки літературної мови. Мовні норми. Мовна, мовленнєва, комунікативна професійна компетенція. Мовне законодавство та мовна політика в Україні.

Тема 2. Стилістична диференціація української літературної мови та тексти фахового спрямування. Поняття про функціональні стилі української мови та сфери їхнього застосування. Професійна сфера як інтеграція офіційно-ділового, наукового і розмовного стилів. Текст як формареалізації мовленнєво-професійної діяльності.

Тема 3. Основи культури української мови. Мова і культура мовлення в житті професійного комунікатора. Комунікативні ознаки культури мови. Комунікативна професіограма фахівця. Роль словників у підвищенні культури професійного мовлення. Мовний, мовленнєвий, спілкувальний етикет. Парадигма етикетних мовних формул.

Змістовий модуль 2. Професійна комунікація (усна й писемна форми)

Тема 4. Спілкування як інструмент професійної діяльності. Функції спілкування. Види і форми професійного спілкування. Основні закони спілкування. Невербальні компоненти спілкування. Гендерні аспекти спілкування. Поняття про ділове спілкування.

Тема 5. Риторика і мистецтво презентації. Поняття про ораторську (риторичну) компетенцію. Публічний виступ як важливий засіб комунікації переконання. Мистецтво аргументації. Техніка і тактика аргументування. Засоби переконування. Комунікативні вимоги до мовної поведінки під час публічного виступу. Види публічного мовлення. Презентація як різновид публічного мовлення. Мовленнєві, стилістичні, і комунікативні принципи презентації.

Тема 6. Культура усного фахового спілкування. Особливості усного спілкування. Способи впливу на людей під час безпосереднього спілкування. Індивідуальні та колективні форми фахового спілкування. Функції та види бесід. Стратегії поведінки під час ділової бесіди. Співбесіда з роботодавцем. Етикет телефонної розмови.

Тема 7. Форми колективного обговорення професійних проблем. Наради, збори, перемовини, дискусії як форми колективного обговорення. «Мозковий штурм» як евристична форма, що активізує креативний потенціал співрозмовників під час колективного обговорення проблеми. Технології проведення «мозкового штурму».

Тема 8. Ділові папери як засіб писемної професійної комунікації. Класифікація документів. Національний стандарт України. Склад реквізитів документів. Вимоги до змісту та розташування реквізитів. Вимоги до бланків документів, Оформлювання сторінки. Вимоги до тексту документа.

Документація з кадрово-контрактних питань. Резюме. Характеристика. Рекомендаційний лист. Заява. Види заяв. Автобіографія. Особовий листок з обліку кадрів. Наказ щодо особового складу. Трудова книжка. Трудовий договір. Контракт. Трудова угода.

Довідково-інформаційні документи. Прес-реліз. Повідомлення про захід. Звіт. Службова записка. Довідка. Протокол, витяг із протоколу. Етикет службового листування.

Змістовий модуль 3. Наукова комунікація як складник фахової діяльності

Тема 9. Українська термінологія у професійному спілкуванні. Теоретичні засади термінознавства та лексикографії. Термін та його ознаки. Термінологія як система. Загальнонаукова і вузькоспеціальна термінологія. Термінологія обраного фаху. Способи творення термінів. Нормування, кодифікація і стандартизація термінів. Поняття про фахові терміносистеми. Проблеми сучасного термінознавства Українські електронні термінологічні словники.

Тема 10. Науковий стиль і його засоби у професійному спілкуванні. Становлення і розвиток наукового стилю української мови. Особливості наукового тексту і професійного наукового викладу думки. Мовні засоби наукового стилю. Оформлювання результатів наукової діяльності. План, тези, конспект як важливий засіб організації розумової праці. Анотування і реферування наукових текстів. Основні правила написання бібліографічних джерел, оформлювання покликань. Реферат як жанракадемічного письма. Складові реферату. Стаття як самостійний науковий твір. Основні вимоги до виконання та оформлювання курсової роботи.

Тема 11. Проблеми перекладу і редагування наукових текстів. Суть і види перекладу. Буквальний, адекватний, реферативний, анотаційний переклад. Типові помилки під час перекладу наукових текстів українською мовою. Вибір синоніма під час перекладу. Переклад термінів. Особливості редагування наукового тексту. Помилки у змісті й будові висловлювань.

5.2. Тематика практичних занять

№ з/п	Тема	К-сть Годин
1-2	Вступ. Державна мова у професійному спілкуванні.	4
3-4.	Стилістична диференціація української літературної мови та тексти фахового спрямування	4
5.	Основи культури української мови	2
6.	Спілкування як інструмент професійної діяльності	2
7.	Риторика і мистецтво презентації	2
8.	Культура усного фахового спілкування	2
9/10.	Форми колективного обговорення професійних проблем	4
11.	Ділові папери як засіб писемної професійної комунікації	2
12-15.	Документація з кадрово-контрактних питань	8

16-17.	Довідково-інформаційні документи	4
18-19.	Етикет ділового листування.	4
20.	Українська термінологія у професійному спілкуванні.	2
21-22.	Науковий стиль і його засоби у професійному спілкуванні.	4
23-24.	Проблеми перекладу і редагування наукових текстів.	4
Разом		48

5.3. Організація самостійної роботи студентів

№ з/п	Вид роботи (опрацювання навчальних тем)	К-ть годин	Форма звітності
1.	Професійна мова, її особливості, сфера використання. <i>Завдання:</i> Напишіть есе на тему «Закон України "Про забезпечення функціонування української мови як державної" - один із найважливіших законодавчих актів нашої держави» (текст – до 2 стор.).	2 2	конспект письмова робота
2.	Засоби забезпечення статусу престижу української мови: історичний досвід. <i>Науково-пошукова робота:</i> Доберіть і переписіть у зошит уривок з тексту професійної тематики (на 150 слів). Обрати слід галузь вашого майбутнього фаху. Визначте ознаки професійного тексту, доведіть, що це зразок інтеграції офіційно-ділового, наукового та розмовного стилів (коментар виконайте письмово).	2 4	конспект, письмова робота
³ / ₄ .	Опрацюйте рекомендовану додаткову літературу, визначте сутність і критерії патогенності тексту. Які шляхи її уникнення? Кононенко М. Патогенні тексти на шпальтах місцевих газет. <i>Медіанпростір</i> . 2015. Вип. 8. URL: http://dspace.tnpu.edu.ua/jspui/bitstream/123456789/8531/1/Kononenko.pdf	2	конспект
5.	Комунікативні ознаки культури української мови. <i>Завдання:</i> опишіть українську парадигму мовленнєвих формул, якою послуговуються у ситуації знайомства. Напишіть твір-мініатюру на вільну тему (0,5 - 1 стор.), застосувавши етикетні формули різних парадигм.	2 2	конспект письмова робота
6.	1. Вивчіть (повторіть) правила української орфоєпії в системі вокалізму та консонантизму. Доберіть і прочитайте виразно з їх дотриманням текст фахової тематики. 2. Законспекуйте статтю Стратулат Н.В. Випадки порушення акцентуаційних норм у фаховому мовленні. <i>Вчені записки ТНУ імені В. І. Вернадського. Серія: Філологія. Соціальні комунікації</i> . 2020. Том 31 (70) № 2 Ч.1. С.56-60. URL: https://www.philol.vernadskyjournals.in.ua/journals/2020/2_2020/part_1/12.pdf	2	конспект, аудіювання
7.	1. Законспекуйте статтю до практичного заняття: Азарова Л.Є., Вишневецький А. В. Презентація як форма публічного виступу. URL: https://ir.lib.vntu.edu.ua/bitstream/handle/123456789/28549/%D0%92%D0%B8%D1%88%D0%BD%D0%B5%D0%B2%D1%81%D1%8C%D0%BA%D0%B8%D0%B9%20%D0%9F%D1%80%D0%B5%D0%B7%D0%B5%D0%BD%D1%82%D0%B0%D1%86%D1%96%D1%8F%20%D1%8F%D0%BA%20%D1%84%D0%BE%D1%80%D0%BC%D0%B0.pdf?sequence=1&isAllowed=y . 2. Створіть презентацію (кожен студент обирає тему з нижчеподаних): - Риторика як наука. Аспекти її вивчення - Презентація, вимоги до неї та правила її створення - Культура сприймання публічного виступу. - Як правильно ставити запитання? - Уміння слухати та вимоги до нього. - Типологія запитань	2 4	конспект презентація
8.	1. Опрацюйте питання про етикет телефонної розмови та етичні питання використання мобільних телефонів. Особливості звертання в українській мові. Клична форма (вокатив) [УП, с.112; 128].	4	конспект

9/10.	1. Створіть презентацію «Наради та їх типи. Етапи підготовки нарад» 2. Напишіть план групової ділової дискусії на тему «Зв'язки з громадськістю як засіб формування позитивного іміджу організації».	2 2	презентація письмова робота
11.	1. Правила складання документного тексту. (с.297-299 за підручником Шевчук С.В., Клименко І.В. Українська мова за професійним спрямуванням. К.: Алерта, 2011. 696с. URL: https://duikt.edu.ua/uploads/1_666_15833608.pdf	2	конспект
12.	1. Напишіть автобіографію на аркуші формату А4. 2. Напишіть своє резюме відповідно до вимог на аркуші формату А4.	2	письмова робота
13.	Заповніть власний особовий листок з обліку кадрів за формою (додається).	2	письмова робота
14.	1. Законспекуйте питання про трудову книжку. та правила правопису прізвищ.	2	конспект
15.	1. Вивчіть (повторіть) правила про подовження та подвоєння приголосних в українській мові. Спрощення приголосних.	2	конспект,
16.	1. Правопис великої літери у власних назвах.	2	конспект
17.	1. Змодельуйте ситуацію: Ви – викладач біології, студент Петренко постійно відсутній на ваших заняттях. Напишіть доповідну записку про це на ім'я декана факультету. Складіть пояснювальну записку у відповідь від імені Петренка.	2	письмова робота
18-19.	1. Напишіть лист-прохання та лист-звернення. В чому відмінність їх змісту та реквізитів? 2. Після захисту дисертації доктора філософії Вам потрібно надіслати пакет документів разом з дисертацією та авторефератом до Центральної наукової бібліотеки ім. В. І. Вернадського в Києві (03039, Київ, проспект Голосіївський, 3). Напишіть супровідний лист, що прикладається в такій ситуації до пакету документів.	2	письмова робота
20.	1. Запишіть 25 термінів за вашим фахом з лексикографічного джерела: - <i>Тлумачний словник біологічних термінів і понять Медична біологія</i> . URL: https://subjectum.eu/biology/medical/312.html#google_vignette 2. Доберіть літературу (10 позицій) до теми «Фізіологічні механізми терморегуляції». Оформіть список літератури відповідно до чинних вимог. 3. Анотування і реферування наукових текстів. 4. Рецензія та відгук: призначення, структура, відмінності наукового тексту	2 2 2	письмова робота конспект конспект
21-22.	1. Законспекуйте відповіді на питання, опрацювавши рекомендовану літературу про структурування курсової роботи. Особливості написання <i>вступу і висновків</i> .	2	конспект
23.	1. Законспекуйте інформацію про типові помилки під час перекладу наукових текстів українською мовою (за рекомендованою літературою)	2	конспект
24.	1. Дайте відповіді на питання про редагування наукового тексту, найпоширеніші лексичні та граматичні помилки у наукових текстах і шляхи їх уникнення.	2	конспект
Разом		60	

5.4. Методи навчання:

1) *За джерелами передачі й характером сприйняття інформації*: словесні, наочні, практичні.

1.1. *Словесні*: пояснення, розповідь, лекція, бесіда.

1.2. *Наочні*: ілюстрування, самостійне спостереження.

1.3. *Практичні*: вправи, практичні роботи.

2) *За основними дидактичними завданнями, які необхідно вирішувати на конкретному етапі навчання*: методи оволодіння знаннями, формування умінь і навичок, застосування отриманих знань, умінь і навичок.

3) *За характером пізнавальної діяльності*: пояснювально-ілюстративні, проблемного викладу, частково-пошукові.

4) *Методи стимулювання навчальної діяльності*:

4.1. Метод навчальної дискусії – суперечка, обговорення будь-якого питання навчального матеріалу.

Методи контролю і самоконтролю у навчанні:

- метод усного контролю (основне запитання, додаткові, допоміжні; індивідуальне опитування);

- метод письмового контролю;

- метод тестового контролю.

Бінарні методи:

- методи викладання: інформаційно-повідомляючий; пояснювальний.

Методи навчання: виконавчий; репродуктивний (відтворюючий); частково-пошуковий.

6. ФОРМИ ПОТОЧНОГО ТА ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ

6.1. *Форми поточного контролю*: конспекти, есе, завдання і вправи, презентації.

6.2. *Форми проміжного контролю*: модульна контрольна робота.

6.3. *Форма підсумкового контролю*: залік.

7. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

7.1. Основні джерела

1. Гриценко Т. Б. Українська мова за професійним спрямуванням. К.: Центр учбової літератури, 2010. 624 с.
2. Гриценко Т. Б. Українська мова та культура мовлення. К.: Центр навчальної літератури, 2017. 536 с.
3. Загнітко А., Данилюк І. Українське ділове мовлення: професійне і непрофесійне. Донецьк: ТОВ ВКФ «БАО», 2016. 480 с.
4. Мозговий В. І. Українська мова у професійному спілкуванні: Модульний курс: Навчальний посібник. К.: ЦУЛ, 2017. 592 с.
5. Підгурська В.Ю., Голубовська І. В. Українська мова за професійним спрямуванням. Житомир: Вид-во ЖДУ ім. І. Франка, 2022. 192 с. URL: <http://eprints.zu.edu.ua/33841/1/Pidgurska.pdf>
6. Шевчук С.В., Клименко І.В. Українська мова за професійним спрямуванням. К.: Алерта, 2011. 696 с.
7. Шевчук С. Українська мова за професійним спрямуванням. Київ: Алерта, 2023. 536 с.

7.2. Допоміжні джерела

8. Авраменко О. О., Яковенко Л. В., Шийка В. Я. Ділове спілкування: навчальний посібник. Івано-Франківськ: Лілея-НВ, 2015. 160 с.
9. Глушик С.В., Дияк О.В., Шевчук С.В. Сучасні ділові папери. К.: А.С.К., 2008. 400 с.
10. Закон України «Про забезпечення функціонування української мови як державної». 2019. Документ 2704-VIII, чинний, поточна редакція від 25.06.2023, підстава-2309-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/704-19#Text>
11. Знай українську! Сучасний підхід у підготовці до ЗНО: посібник для учнів 10-11 класів. Луцьк: Волиньполіграф, 2021. 864 с. URL: https://school-of-success-2020.pp.ua/?page_id=2432
12. Зубков М. Г. Норми та культура української мови за оновленим ~~принципом~~ Ділове мовлення. 2-ге вид., доп. і змін. Київ: Арій, 2019. 608 с.
13. Коваленко С. М. Сучасна риторика. Тернопіль: Мандрівець, 2007. 184 с.
14. Конституція України. URL: <https://www.president.gov.ua/documents/constitution>

15. Кудінов І.О. Основи наукового цитування. URL: <https://www.donnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/8/2019/08/Kudinov-I.O.-Osnovi-naukovogo-czitivannya.pdf>
16. Майстренко Н.О. Стратегії поведінки під час ділової бесіди. URL: https://er.knutd.edu.ua/bitstream/123456789/5058/1/20160428-29_TAZY_V3_P361.pdf
17. Масенко Л. Мовна ситуація України в соціолінгвістичних вимірах. URL: <https://www.radiosvoboda.org/a/30586236.html>
18. Мацько Л. І., Кравець Л. В., Солдаткіна О. В. Стилїстика ділового мовлення та редагування ділових документів. К.: Ун-т «Україна», 2004.
19. Національний стандарт України. Державна уніфікована система документації. Уніфікована система організаційно-розпорядчої документації. Вимоги до оформлення документів ДСТУ 4163:2020. URL: <http://www.kdu.edu.ua/Documents/DSTU41632020v1.pdf>
20. Онуфрієнко Г. С. Науковий стиль української мови: навч. посібник для студ. ВНЗ. Київ : Центр навч. літ., 2006. 311 с.
21. Пасинок В. Г. Основи культури мовлення : навч. посіб. Київ : Центр учбової літ., 2019. 243 с.
22. Пентиліук М. та ін. Ділове спілкування та культура мовлення : навч. посіб. Київ, 2019. 220 с.
23. Столяр З. В. Спілкувальний етикет як чинник формування освітнього мікроклімату в умовах дистанційного навчання. *Мовна особистість в освітньому просторі: монографія*. Острого: Вид-во Нац. університету «Острозька академія», 2021. 270 с.
24. Стратулат Н.В. Випадки порушення акцентуаційних норм у фаховому мовленні. *Вчені записки ТНУ імені В. І. Вернадського. Серія: Філологія. Соціальні комунікації. 2020*. Том 31 (70) № 2 Ч.1. С.56-60. URL: https://www.philol.vernadskyjournals.in.ua/journals/2020/2_2020/part_1/12.pdf
25. Стандартні етикетні ситуації. Система мовних формул. URL https://pidru4niki.com/1628041439492/dokumentoznavstvo/standartni_etiketni_situatsiyi_sistema_movnik_formul
26. Томіленко Л.М. Термінологічна лексика в сучасній тлумачній лексикографії української літературної мови. Івано-Франківськ: Фоліант, 2015.160 с.
27. Циганок І.Б. До питання про стильовий синкретизм у власне науковому підстилі *Сучасний філологічний дискурс: методологічні стратегії*: матеріали всеукраїнського науково-педагогічного підвищення кваліфікації. Львів-Торунь: Liha-Pres, 2023. С. 97-100.

7.3. Довідкові джерела

1. Бурячок А. А. Орфографічний словник учня. Тернопіль: Навчальна книга Богдан, 2013. 288 с.
2. Орфографічний словник української мови. URL: <https://559.slovaronline.com/>
3. Словник іншомовних слів. URL: <https://www.jnsm.com.ua/sis/index.shtml>
4. Словник української біологічної термінології. К.: КММ, 2012. 744 с.
5. Словник української мови. URL: <https://sum.in.ua/>
6. Тлумачний словник біологічних термінів і понять. Медична біологія. URL: https://subjectum.eu/biology/medical/312.html#google_vignette
7. Тлумачний словник української мови. URL: <https://slovnyk.ua/>
8. Українська мова. Енциклопедія. К. 2004. URL: <https://archive.org/details/UkrMovEnts/page/207/mode/2up>
9. Український правопис. К. 2019. URL: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/%202019.pdf>